

19.01.10

11a (בכסף) → 12a (שלא יהו בנות ישראל נהפקר) → 12a

1. כי יתן איש אל רעהו כסף או כלים לשמר וגנב מבית האיש אם ימצא הגנב ישלם שנים: שמות פרק כב פסוק ו
 2. ונתתה בכסף וצרת הכסף בידו והלכת אל המקום אשר יבחר ה' אלהיך בו: דברים פרק יד פסוק כה
 3. כי יקח איש אשה ובעלה והיא אם לא תמצא חן בעיניו כי מצא בה ערות דבר וכתב לה ספר כריתת ונתן בידה ושלחה מביתו: דברים פרק כד פסוק א
 4. וידבר אל גפרון באזני עם הארץ לאמר אך אם אתה לו שמעני נתתי כסף השדה קח ממני ואקברה את מתי שמה: בראשית פרק כג פסוק יג
 5. אם רעה בעיני אדניה אשר לו יעדה והפקדה לעם נכרי לא ימשל למכרה בבגדו בה: שמות פרק כא פסוק ח

חמש סלעים של בן במנה צורי שלשים של עבד וחמשים של אונס ושל מפתה ומאה של מוציא שם רע כולם בשקל הקדש במנה צורי וכולם נפדין בכסף ובשוה כסף חוץ מן השקלים: בנורות ח.

- I Analyzing ר"ב's position – (שווה דינר) (שווה דינר) as the minimum for קידושין
- a זירא – the default assumption about for how little a girl would accept קידושין
- i note: a family may have a higher "price tag" (e.g. בנות ר' ינאי)
- ii challenge: this is only meaningful if an agent accepted for her or she received it "sight unseen" (e.g. at night)
- iii however: if she accepted anything (more than a פרוטה) – should be valid
- 1 note: this posits (nearly) no dispute between ב"ש/ב"ה
- b יוסף follows ר"א's ruling in re: definition of כסף
- i if the context is דאורייתא – כסף צורי (more valuable currency model)
- ii if the context is דרבנן – כסף מדינה (1/8 the value)
- iii therefore: since כסף here is דאורייתא (as per קיחה::קיחה) – must be lowest significant צורי coin – דינר
- 1 challenges to ruling: (cases where כסף is stipulated in תורה and we nonetheless use כסף מדינה)
- (a) שבועת הדיינין (v. 1)
- (i) In that case: we insist on 2 silver pieces as the base of the claim
- (ii) Answer: juxtaposition with כלים establishes a minimum of 2
- (b) חילול מעשר שני (v. 2)
- (i) In that case: we see that copper coins may be used
- (ii) Answer: תכסף expands to include copper
- (c) גדיין הקדש - may be redeemed with ש"פ
- (i) Answer: כסף::כסף from מע"ש חילול מע"ש
- (d) קידושין (לב"ה) (vv. 3-4)
- (i) Challenge: does this entire ruling of ר"א follow ב"ש?
- iv Reformulation of ruling: all set amounts of money in תורה (e.g. 30 for ox killing slave, 5 for הבן הובן) are כסף צורי
- 1 Challenge: already taught in משנה (in box, above)
- 2 Answer: teaches 2nd half – that all כסף מדינה is כסף דרבנן
- (a) For instance: ruling that if someone punches another in the ear, he owes him a סלע –
- (i) Meaning: is ½ a זוז, not 4 זוזים
- c אמה עבריה follows ר"ל's explanation of גרעון of an עבריה
- i explanation: she pays her way out (pro-rated based on her purchase price) and master must accept it – v. 5
- 1 therefore: must be more than a פרוטה (otherwise, there's nothing to diminish)
- 2 note: since that possibility must be there, purchase price must be more than a פרוטה
- (a) akin: to ייעוד, the potential for which must be present
- 3 Note: אמה עבריה, therefore, must infer קידושין from ב"ש
- 4 Additionally: since the amount is greater than a פרוטה, we raise it to the lowest "significant" coin – דינר
- d רבא: reason is to keep בנות ישראל from being seen as "cheap"